

Een wijze les

In zijn uitleg over zijn nieuwe roman toonde de auteur, oud-ambassadeur Joop Scheffers klip en klaar aan dat de titel *Een leven zoals bedoeld* bewust gekozen is en zeer raak is.

Hij geeft zowel met het boek als met zijn voordracht een openhartig beeld van zijn jeugd, zijn levenshouding die bepalend was voor zijn succes en de rol die zijn homoseksuele geaardheid daarbij heeft gespeeld.

Hij stelde zich daarbij de volgende vragen: hoe werk je naar een droombaan toe?, is het geleefde leven een eigen keuze geweest? En: hoe kom je in het reine komen met je levensloop, ook als die soms teleurstellend is geweest.

Joop koos voor de romanvorm, een mix van waargebeurd en fictie, omdat die hem meer vrijheid gaf uiting te geven aan persoonlijke herinneringen en de inkleuring daarvan. Hij wilde een eerlijk verhaal vertellen, zonder in de valstrik van een haperend en selectief geheugen terecht te komen. Daarom componeerde hij zijn boek aan de hand van herinneringen, die hij wel verifieerde maar toch naar zijn eigen beleving opschreef. 'Het was soms net alsof ik bij het schrijven werd gedictieerd.' Hij gebruikte fictie ook als smeermiddel voor een vlot lopend verhaal met een soepele schrijfstijl, zijn roman zelf levert daarvoor het bewijs. Het boek is geschreven alsof je de schrijver zelf hoort vertellen.

'Het leven heeft mij een roman gegeven', 'het was een ontmoeting met mijzelf,' en 'ik vind dat ik de plicht had de samenleving iets na te laten' zijn uitspraken, die passen in zijn motto 'learn, earn en return'.

Joop laat een levenswijsheid na: Als timide Indo-jongetje moest hij een extra been voorzetten om zijn talenten te benutten en succes te behalen. Door zijn geaardheid stuitte hij op weerstand, maar ook dat leidde bij hem niet tot zelfbeklag maar tot extra inspanningen. Zijn rechtenstudie, zijn werk als diplomaat bij de VN, zijn actieve interesse in de ruimtevaart (zo was hij als persman in 1971 getuige van de lancering van de Apollo 15 naar de maan) en zijn internationale ervaring leidde uiteindelijk naar een diplomatieke post op de ambassade in Belgrado. Dat het voormalige Joegoslavië homoseksualiteit nog strafbaar stelde weerhield het Ministerie van Buitenlandse Zaken er niet van om hem te benoemen. Samen met zijn partner vestigde Joop zich daar, om later ook in India als diplomaat te werken. Later volgde nog zijn benoemingen tot ambassadeur in Kroatië en Vietnam. Joop concludeert dat elke stap in zijn leven voortvloeide uit de vorige, en dat hij daarbij werd geholpen door liefhebbende ouders en een toegewijde partner. 'Maar ook als alles toeval zou zijn geweest, heb ik het leven geleefd dat kennelijk voor mij klaar lag, zoals bedoeld.'

Als hem wordt gevraagd hoe hij aankijkt tegen de actuele problematiek van integratie of assimilatie in de Nederlandse samenleving, geeft hij zijn laatste wijsheid prijs:

Laat afkomst, geaardheid of wat dan ook jou niet tegenhouden, maar neem verantwoordelijkheid voor je eigen leven. Voorkom zelfbeklag en verval niet in een slachtofferrol. Voor mij heeft het heel goed gewerkt en werd ik uiteindelijk steeds beoordeeld op mijn kwalificaties.

Zijn boek is uitgegeven bij PARISBOOKS.

Schrijver: Anneke van Dok